

[Thomsen.]

om at udmønte Værdier, men om at udmønte de arbejdsløses Produktionskraft og Produktionsmuligheder i det hele taget; Indehaverne af Produktionsmuligheder maa forsynes med Betalingsmidler i det Omfang, der under det gældende Løn- og Indtægtsniveau svarer til Omkostningerne ved at realisere Mulighederne.

Dette vil man ikke, men lader fortsat den passive Kapitalist snylte paa den aktive Producent, til begge Parter, ja i Virkeligheden til alles Fordærv. Derfor har Mændene fra „J. A. K.“ i alt Fald Ret, naar de siger, at vi trænger til økonomisk Revolution. „Folk har en ikke uberegtiget Følelse af“, siger Dr. polit. Jørgen Pedersen i den før nævnte Artikel, „at der er noget i Vejen med det nuværende Pengesystem og den Maade, hvorpaa det administreres“. Læg Mærke til det, højttærede Handelsminister! det er en sagkyndig Udtalelse: den Maade, hvorpaa det administreres! Det bedste Middel mod „J. A. K.“ synes at være, siger Jørgen Pedersen videre, at Autoriteterne opgiver den nu herskende Ortodoksi og optager den Del af Landinspektør Kristiansens Tanker, som duer. Og han tilføjer: det haster, for ellers kommer Hr. Kristiansen først.

Handelsministeren (Hauge): Jeg takker det ærede Medlem Hr. Marinus Sørensen og det ærede Medlem Hr. Rasmussen (Gyrling) for den Tilslutning, de har givet Lovforslaget. Jeg kan desværre ikke takke de andre ærede Ordførere, thi de har hver for sig søgt at balancere over for Lovforslaget og de Forhold, her er Tale om, paa en saadan Maade, at det indtil dette Øjeblik staar mig ganske uklart, hvad det er, de ærede Ordførere egentlig vil. (*Hasle:* Det er ikke Ordførernes Skyld!). Nej, det vil jeg ogsaa være tilbøjelig til at tro, i hvert Fald for en enkelt Vedkommende; det er, fordi den Parole, de har faaet, er af en saadan Beskaffenhed, at de har maattet tale i Gaader.

Det ærede Medlem Hr. Duborg var i sin Ordførertale et levende Udtryk for det Modsætningsforhold, der er og maa være i Venstre, efter at vi har hørt den ærede sidste Taler. Det ærede Medlem Hr. Duborg sagde, at det maatte være tilstrækkeligt, at Offentligheden fik Besked om de Virksomheders Forretningsførelse, der her kan blive Tale om, og det vil altsaa i Virkeligheden sige, at det ærede Medlem, der talte paa Venstres Vegne, gaar imod Lovforslaget. Jeg vil herefter med spændt Opmærksomhed følge det ærede Medlem og Venstre videre

paa den Vej, de marcherer ad, og se, hvad det er for Regler, de vil have indført, for at der kan føres en effektiv Kontrol med de paagældende Virksomheder.

Om Andelskasserne sagde det ærede Medlem Hr. Duborg, at de slet ikke burde inddrages under denne Kontrol, de skulde ind under en helt anden Kontrol. Mig kan det være ret ligegyldigt, om Andelskasserne kommer ind under den ene eller den anden Art Kontrol, det afgørende er, at Andelskasserne paa Grund af hele deres Virksomhed og Karakter bliver underkastet en Kontrol, saa at baade Samfundet og Andelskassernes Medlemmer kan føle sig trygge.

Der foreligger ikke, sagde det ærede Medlem, saadanne Erfaringer med Hensyn til Andelskassernes Virksomhed, at det Tilsyn, der her foreslaas udøvet, kan siges at være nødvendigt. Jeg har nu haft den Opfattelse, at man fra alle Sider har været klar over, at Andelskasserne før eller senere maatte underkastes en Kontrol, da det er Kasser, der i stor Udstrækning modtager og forvalter Sparekasseindskud, og jeg er da ogsaa klar over, at disse Andelskasser, der, som det er blevet sagt, er en Mellemting mellem Sparekasser og Banker, nu har antaget en saadan Form og Karakter, at det er i alles Interesse, at der bliver ført en vis Kontrol med dem. Jeg tror, det var det ærede Medlem, der sagde, at Kontrollen burde lægges ind direkte under Handelsministeriet, idet Handelsministeriets Embedsmænd meget vel kunde udøve den; jeg takker for Tilliden, men jeg tror dog, der maa etableres en speciel Kontrol, og indtil jeg har set Forslag om noget andet og bedre, finder jeg, at den Kontrol, jeg her har foreslaaet, er den rigtige, nemlig at de gaar ind under Sparekasseinspektoratets Kontrol.

Det ærede Medlem Hr. Duborg sagde, at Lovforslaget var vidtgaende, thi det bemyndiger Ministeren til alene at bestemme, hvad der skal ske, og saa sagde det ærede Medlem, at det vel nok var, fordi man ikke vidste, hvad man vilde gøre. Vi kunde saamænd udmærket godt have givet Lovforslaget en helt anden Form, vi kunde godt have opstillet bestemte Regler for saadanne Virksomheder, i hvert Fald for en enkelt Virksomhed; men de forskellige Selskaber, som vi har undersøgt, er vidt forskellige i deres Anlæg og ogsaa meget forskellige i deres Virkemaade, og alene af den Grund har vi ment det rigtigst ikke at indføre bestemte Regler i Lovforslaget. Hvis det ærede Medlem eller andre kan fremsætte konkrete Forslag i saa Henseende, skal jeg ikke have noget at indvende